

Actualisatie van de ecologische beoordeling van herinrichtingplan op en nabij Middenweg 105, Bantega (Fr.)

Opdrachtgever	Mts. Van den Tweel, Bantega
Referentie	Biezenaar, P. 2014. Actualisatie van de ecologische beoordeling van herinrichtingsplan op en nabij Middenweg 105 Bantega (Fr.). A&W-notitie NWKA2014.44. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	NWKA2014.44
Status	Definitief
Datum	4 februari 2015
Projectleider	P. Biezenaar
Autorisatie	R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
 2. Situatieschets en plannen
 3. Gebiedsbescherming en beoordeling
 4. Soortbescherming en beoordeling
 5. Conclusies
- Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

In verband met een herinrichtingsplan op het adres Middenweg 105 te Bantega is door Altenburg & Wymenga in 2006 een ecologische beoordeling uitgevoerd om de plannen te toetsen aan de ecologische wet- en regelgeving (Koopmans 2006). De plannen worden in 2015 uitgevoerd. In de periode vanaf 2006 zijn wijzigingen opgetreden in de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur. Bovendien hebben inventarisatiegegevens een beperkte geldigheidsduur. Om deze redenen is een actualisatie nodig van de ecologische beoordeling in 2006. De initiatiefnemer heeft Altenburg & Wymenga gevraagd om deze actualisatie uit te voeren. De resultaten daarvan zijn opgenomen in deze notitie.

2. Aanpak van de ecologische beoordeling

Algemeen

Altenburg & Wymenga voert ecologische beoordelingen vaak uit in de vorm van een quickscan. Daarin worden de effecten van de plannen beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Bovendien wordt rekening gehouden met eventuele effecten op gebieden die via provinciale en/of gemeentelijke regelgeving zijn beschermd, zoals aangewezen ganzenfoeragegebied en gebieden voor weidevogels. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

Aanpak van het onderzoek

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is onder andere gebaseerd op een bureaustudie. Hierbij zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites, zie: Literatuurlijst) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Uiteraard is ook gebruik gemaakt van de resultaten van het onderzoek in 2006 (Koopmans 2006). Bovendien is op 9 januari 2015 een veldbezoek uitgevoerd om te bepalen of het plangebied en de nabije omgeving daarvan geschikt zijn voor beschermde soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

3. Situatieschets en plannen

Het plangebied ligt ten noorden van de bebouwde kom van Bantega en aan de oostzijde van de Middenweg (figuur 1). De herinrichtingsplannen op het bedrijfsterrein omvatten onder andere de realisatie van gebouwen, zoals een loods en een woonhuis. Ten zuiden en zuidoosten daarvan ligt een agrarisch graslandperceel waar een aantal woningen zal worden geplaatst. Deze beoogde woonwijk zal aansluiten aan de huidige bebouwde kom van Bantega. Bij de herinrichtingswerkzaamheden ten aanzien van het veebedrijf en de beoogde woningen worden geen bomen gekapt, gebouwen gesloopt of sloten gedempt.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste natuurgebieden beschermd, zoals volgens de Natuurbeschermingswet en/of regels omtrent de Ecologische Hoofdstructuur. Daarnaast kunnen de natuurwaarden van gebieden ook zijn beschermd via verordeningen of het bestemmingsplan.

Uit de provinciale kaartgegevens betreffende wettelijk beschermde gebieden blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van Natura 2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur of andere gebieden die zijn beschermd vanwege hun natuurwaarden (zoals aangewezen gebieden voor weidevogels en voor foeragerende ganzen en eenden). Dergelijke gebieden liggen wel in de omgeving van het plangebied.

Natura 2000-gebied – Natuurbeschermingswet

Uitbreiding van met veebedrijf: stikstofdepositie

Op ca. 6 km ten oosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe en Brandemeer'. De capaciteit van het veebedrijf in Bantega wordt vergroot. Daarom is het van belang dat rekening wordt gehouden met de bescherming van dit Natura 2000-gebied, omdat de atmosferische depositie van stikstof in de omgeving van het bedrijf zal toenemen in vergelijking met de oorspronkelijke situatie, waardoor gevolgen kunnen ontstaan voor de stikstofgevoelige vegetaties binnen de begrenzingen van het Natura 2000-gebied.

De initiatiefnemer heeft te kennen gegeven dat om die reden een vergunning is aangevraagd volgens de Natuurbeschermingswet. In de vergunningsaanvraag zijn de ecologische effecten van het herinrichtingsplan op de aangewezen natuurwaarden van het genoemde Natura 2000-gebied beschreven. Deze vergunning is verleend, maar op dit moment nog niet onherroepelijk.

In deze A&W-notitie wordt ervan uitgegaan dat door het verlenen van deze vergunning volledig is voldaan aan de eisen ten aanzien van de ecologische toetsing van de beoogde uitbreiding van het veebedrijf en de daaruit voortvloeiende vervolgstappen. Wanneer de vergunningsprocedure volledig is afgerond en de vergunning een definitieve status krijgt, veroorzaakt de uitbreiding van het veebedrijf geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

Realisatie van woningen

Er is een relatief grote afstand (ca. 6 km) tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe en Brandemeer'. Behalve ten aanzien van de atmosferische depositie (zie hierboven) worden tussen dit natuurgebied en het plangebied geen (ecologische) relaties verwacht betreffend de voor het Natura 2000-gebied aangewezen natuurwaarden. Er kan daardoor worden aangenomen dat door de realisatie van de beoogde woningen geen negatieve effecten ontstaan ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van het genoemde Natura 2000-gebied, waardoor de realisatie van woningen geen conflict veroorzaakt met de Natuurbeschermingswet.

Ecologische Hoofdstructuur

Ten noorden, zuiden en westen van het plangebied liggen gebieden die deel uitmaken van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur. De afstanden tot het plangebied bedragen voor elk van deze gebieden 700-800 m. Overige EHS-gebieden liggen op grotere afstanden.

Het is niet te verwachten dat de beoogde herinrichting invloed zal hebben op de natuurwaarden van de EHS-gebieden in de omgeving. Dit hangt samen met de relatief beperkte uitstralende werking van de beoogde werkzaamheden en de relatief grote afstanden tot deze EHS-gebieden. Het is bovendien niet te verwachten dat deze EHS-gebieden stikstofgevoelige vegetaties bevatten. Om deze reden veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de regelgeving betreffende de EHS.

Ganzenfoerageergebied

Het dichtstbijzijnde door de provincie aangewezen gebied dat van belang is voor foeragerende ganzen en eenden (tijdens de winterperiode), ligt op ca. 3,5 km ten oosten van het plangebied. Deze afstand is dermate groot, dat het beoogde herinrichtingsplan geen invloed op dat ganzenfoerageergebied heeft. Daarom veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de betreffende provinciale regelgeving.

Weidevogels

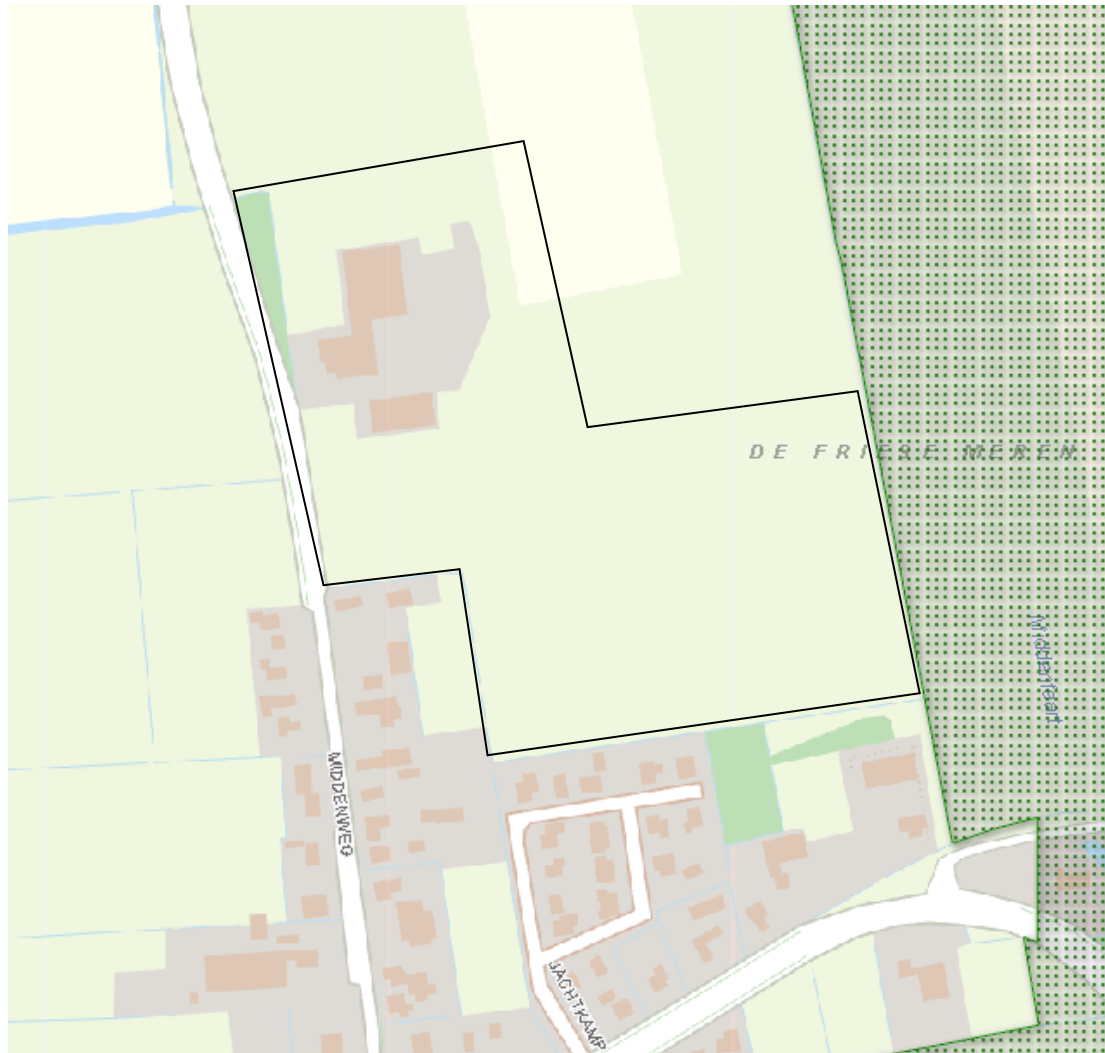
Nabij het plangebied komen weidevogels voor. Deze soorten gebruiken open weidegebieden buiten de huidige verstoringscontouren rond hoge objecten en locaties met menselijke activiteiten, zoals bebouwing en wegen. Aan de noord-, oost- en westzijde van het plangebied ligt (potentieel) geschikt weidevogelgebied. Het weidegebied aan de noord- en westzijde is niet door de provincie aangewezen als een gebied waarin weidevogel voorop staat. Het weidegebied ten oosten van het plangebied is aangewezen als gebied waarbinnen het mogelijk is om beheerspakketten ten aanzien van weidevogels uit te voeren die ondersteund kunnen worden volgens een provinciale subsidieregeling. Het is geen weidevogelkerngebied.

Door de uitvoering van het beoogde herinrichtingsplan en door het toekomstige gebruik van het plangebied zal binnen het hierboven beschreven weidevogelsubsidiegebied sprake zijn van een toename van de verstoring. Grasland dat binnen de verstoringscontour rond het plangebied ligt, zal dus niet of minder geschikt zijn voor weidevogels. Daardoor is sprake van een afname van het oppervlak aan geschikt weidevogelgebied waarbinnen provinciale subsidiepakketten ten aanzien van weidevogels mogelijk zijn.

A&W adviseert de initiatiefnemer om hiervoor contact op te nemen met de provincie.

Samenvattend

- Wanneer de vergunningsprocedure ten aanzien van de bedrijfsvergroting volledig is afgerond en de vergunning een definitieve status krijgt, veroorzaakt het herinrichtingsplan (de bedrijfsvergroting en de realisatie van woningen) geen conflict met de Natuurbeschermingswet.
- Het herinrichtingsplan veroorzaakt geen conflict met de wet- en regelgeving ten aanzien van de EHS en provinciaal aangewezen ganzenfoerageergebied.
- A&W adviseert de initiatiefnemer om met de provincie contact op te nemen ten aanzien van de verwachte verkleining van het oppervlak aan geschikt weidevogelgebied waarbinnen provinciale subsidiepakketten ten aanzien van weidevogels mogelijk zijn.

Figuur 1. Het plangebied voor de beoogde herinrichting (globaal ingetekend op basis van de gegevens in A&W-rapport 903, Koopmans 2006). Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de bebouwde kom van Bantega. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan graslandgebieden die door de provincie zijn aangewezen voor eventuele (gesubsidieerde) beheersovereenkomsten ten aanzien van weidevogels. Het kaartdeel is ontleend aan de betreffende kaart in het provinciale beheerplan voor 2015.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld (licht beschermde-, middelzwaar beschermde- en zwaar beschermde soorten). In het plangebied is de aanwezigheid van soorten die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet niet op voorhand uit te sluiten. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk binnen of nabij het plangebied voorkomen en of de beoogde bestemmingsplanwijziging consequenties heeft ten aanzien van de Flora- en faunawet.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat in de huidige situatie voor een deel uit een melkveebedrijf met schuren en een woning en voor een deel uit agrarisch grasland. Onder de huidige omstandigheden zijn hier weinig of geen mogelijkheden voor belangrijke natuurwaarden aanwezig, maar kan de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten niet op voorhand worden uitgesloten.

Op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek wordt geconcludeerd, dat het onwaarschijnlijk is dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door (de beoogde) ingreep:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- Het plangebied en de directe omgeving daarvan vormen geen geschikt biotoop voor deze soorten.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van het plangebied dat daardoor (mogelijke) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De herinrichting veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten, ongewervelde diersoorten, vissen en reptielen.

4.2 Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied enkele licht beschermde soorten voorkomen, zoals Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander (van Delft *et al.* 2014). Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het leefgebied van enkele van de bovengenoemde soorten.

Door de beoogde ingreep gaat mogelijk een deel van het leefgebied van enkele licht beschermde amfibieënsoorten (tijdelijk) verloren. Voor licht beschermde soorten geldt bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstellingsregeling ten aanzien van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Om deze redenen veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

Volgens de brongegevens komen binnen en nabij het plangebied geen middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten voor. Het plangebied is voor deze soorten ongeschikt, zodat dergelijke soorten hier ook niet worden verwacht.

De plannen veroorzaken om bovenstaande redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

Broedvogels algemeen

Binnen het plangebied zijn weinig of geen mogelijkheden voor vogels die in opgaande begroeiingen broeden, zoals Merel, Roodborst en Winterkoning. De enige opgaande begroeiing staat langs de Middenweg in het noordelijke deel van het bedrijfsperceel. Door de verkeersverstoring op de Middenweg is de kans klein dat hierin vogels tot broeden komen. Ook nabij het plangebied zijn er nauwelijks of geen mogelijkheden voor dergelijke soorten.

De sloten die grenzen aan het plangebied bieden eventueel broedgelegenheid voor een aantal watervogels, zoals Wilde eend en Meerkoet. Het plangebied is niet geschikt als broedgebied voor weidevogels, maar deze mogelijkheden zijn wel aanwezig op enige afstand buiten het plangebied, namelijk aan de noord-, oost- en westzijde daarvan.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode daarvoor. Het gaat erom of er een broedgeval is dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend. De meeste vogelsoorten broeden binnen de periode van half maart tot half juli. Weidevogels broeden vanaf 1 maart, andere soorten maken meer dan één legsel, waardoor de nesten in gebruik kunnen zijn tot in augustus / september.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. De meest zekere optie is om versturende werkzaamheden uit te voeren buiten de broedperiodes van de soorten binnen en nabij het plangebied. Een alternatief is om deze werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring die daarvan uitgaat. Er dient dan tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de versturende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen.

Er zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nestplaatsen in of nabij het plangebied aangetroffen. Ook veroorzaken de plannen geen negatieve effecten op de functionaliteit van mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in de omgeving.

Conclusie vogels

De beoogde bestemmingsplanwijziging, inclusief de beoogde herinrichting, veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord door de werkzaamheden.

4.4 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor (Melis 2012), namelijk Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Watervleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Rosse vleermuis. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders.

De gebouwen die onderdeel vormen van het herinrichtingsplan bevatten geen holtes die geschikte verblijfplaatsen kunnen vormen. Dat heeft vooral te maken met het ontbreken van vrijwel afgesloten kleine ruimtes zonder tocht. Daardoor worden hier geen verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen verwacht. De opgaande begroeiingen die eventueel plaats moeten maken in verband met de uitvoering van het herinrichtingsplan, zijn niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen, omdat in die bomen geen holtes zijn aangetroffen. Om bovenstaande redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen direct negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen om zich te oriënteren gebruik van doorgaande lijnvormige landschapselementen. Gezien de relatief geïsoleerde ligging van het plangebied binnen open landschap is het niet waarschijnlijk dat het plangebied deel uitmaakt van vliegroutes. Door de plannen zullen geen wijzigingen optreden van de huidige lijnvormige landschapselementen, zodat deze geschikt blijven als delen van een eventuele vliegroutes van vleermuizen. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van vliegroutes blijft gewaarborgd.

Foerageergebied

Het plangebied en de directe omgeving ervan kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van enkele van de bovengenoemde vleermuissoorten. De kans daarop is echter klein, omdat het landschap waarbinnen het plangebied ligt niet erg geschikt is voor de betreffende soorten.

Dit eventueel aanwezige foerageergebied zal tijdens en na de herinrichting niet in kwaliteit worden aangetast. Om deze reden mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de

eventueel in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied niet achteruit gaat. Door de uitvoering van het herinrichtingsplan ontstaan naar verwachting omstandigheden die voor een aantal soorten gunstiger zijn dan nu, zoals voor Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger.

Conclusie vleermuizen

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd, dat het beoogde herinrichtingsplan geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

Overige zoogdiersoorten

Binnen en nabij het plangebied kunnen zoogdiersoorten voorkomen die licht, middelzwaar of zwaar beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet. Hieronder staat de ecologische beoordeling van de bestemmingsplanwijziging per beschermingscategorie.

Licht beschermde zoogdiersoorten

In de omgeving van het plangebied komen verscheidene licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Haas, Egel, Mol, Ree en verschillende (spits)muizensoorten (Melis 2012). Het valt te verwachten dat voor enkele van deze soorten het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied. Voor licht beschermde soorten geldt bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstellingsregeling ten aanzien van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Om deze redenen veroorzaken de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde zoogdiersoorten

Er worden geen middelzwaar beschermde zoogdiersoorten in en nabij het plangebied verwacht, mogelijk met uitzondering van Steenmarter. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van deze soort, hoewel de kans daarop klein wordt geacht. In de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Om deze reden veroorzaken de plannen geen belangrijk negatieve effecten ten aanzien van eventueel aanwezige Steenmarters.

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde zoogdiersoorten

Volgens de brongegevens komt in de omgeving van het plangebied de zwaar beschermde Otter voor, zoals in het Natura 2000-gebied gebied 'Rottige Meenthe en Brandemeer'. De herinrichtingsplannen hebben geen invloed op dit leefgebied. Het plangebied is niet geschikt voor deze soort door de aanwezigheid van verstoring en de afwezigheid van schoon en visrijk water met beschutte oevers. Er komen volgens de verspreidingsgegevens geen overige zwaar beschermde zoogdiersoorten voor in de omgeving en deze worden ook niet binnen het plangebied verwacht.

Om deze redenen veroorzaken de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van zwaar beschermde zoogdiersoorten (exclusief vleermuizen).

5. Conclusies

Gebiedsbescherming

- Wanneer de vergunningsprocedure ten aanzien van de bedrijfsvergroting volledig is afgerond en de vergunning een definitieve status krijgt, veroorzaakt het herinrichtingsplan (de bedrijfsvergroting en de realisatie van woningen) geen conflict met de Natuurbeschermingswet.
- Het herinrichtingsplan veroorzaakt geen conflict met de wet- en regelgeving ten aanzien van de EHS en provinciaal aangewezen ganzenfoeragegebied.
- A&W adviseert de initiatiefnemer om met de provincie contact op te nemen ten aanzien van de verwachte verkleining van het oppervlak aan geschikt weidevogelgebied waarbinnen provinciale subsidiepakketten ten aanzien van weidevogels mogelijk zijn.

Soortbescherming

- Het herinrichtingsplan veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde soorten, mits voorkomen wordt dat broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten worden verstoord. In paragraaf 4.3 is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Koopmans, M. 2006. Ecologische beoordeling bouwplannen Middenweg 105 te Bantega. A&W-rapport 903. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden.
- Melis, J. 2012. Werkatlas zoogdieren provincie Fryslân. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Melis, J. & De Jong, R., Koopmans, M. (red.) 2013. Vissen in Fryslân, werkatlas II, verspreiding 1900 - 2012. Wetterskip Fryslân, Altenburg&Wymenga, Fryslân Griene, Leeuwarden.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.